

Rakvický zpravodaj

č. 2 / 1994

vydává obecní rada v Rakvicích

Rakvičané na slovíčko . . .

..... a máme tu opět hody - hody svatojánské, odvěkou to příležitost pro setkání s přáteli, pozvanými hosty i pro rodostnější vydechnutí. Jsou to po sametové revoluci již páté hody, které můžeme slavit nezatížení většími ekonomickými otřesy. Můžeme je prožít ve zlepšujících se lidských i ekonomických podmínkách.

Ti z nás, kteří jsme se dali na cestu soukromého podnikání, ať v zemědělství či v poskytování služeb, jsme překonali nebo ještě překonáváme počáteční potíže. Začíná nás ovládat učivý dobrý pocit z dobře konané práce. Ale uvědomujeme si stále jasněji, že bez práce nejsou koláče, ani ty hodové. Začínáme si uvědomovat, že přežije jen ten, kdo svojí houževnatostí a vůlí, často i sebevědomím zvládne své úkoly a povinnosti. Počet těch podnikavých a odvážných postupně roste. A co je potěšitelné, je skutečnost, že vedle zemědělské výroby a obchodu roste počet živností výrobních, jejichž služby přinášejí prospěch občanům i obci samé. Současně se však ukazuje, že se nedaří a nemůže dařit těm, kteří nemají dostatek odvahy nebo na takové podnikání nejsou dostatečně připraveni. Konečně i ti, kteří by se chtěli lehce dostat k laciným a často i bezpracným výtěžkům. Díváme-li se pozorněji kolem sebe, uvidíme i jak se zlepšuje naše životní prostředí, jak se zlepšují životní podmínky i vzhled obce. Z míst, kde jsme se v době dešťů brodili blátem nám vznikají ulice, které si nezdají s ulicemi měst.

Najednou si vykračujeme po asfaltkách a dlážděných ulicích. To nás nutí zkrášlovat okolí svých domů, a aniž si to uvědomujeme, zlepšujeme tím i naše ekologické podmínky. Chodíme a jezdíme po bezprašných cestách i do vinic a polí.

Tyto změny a příznivé výsledky vidíme nejen sami. Vidí je se souhlasným pochopením i orgány, které mají na starosti podporovat toto úsilí obcí. Potvrzuje to například dopis zaslaný našemu obecnímu úřadu náměstkem ministra - ředitele sekce ochrany přírody a krajiny ministerstva životního prostředí ČR, který zní: *"Vážený pane starosto, děkuji Vám za odpověď na můj dopis ze dne 18. března t.r., ve které sdělujete jaké investiční záměry související se zlepšováním stavu životního prostředí připravujete nebo již realizujete, i za dosavadní aktivitu při ochraně přírody Vašeho regionu. Vaši žádost o příspěvek ze SFŽP na dokončení ČOV plně podpořím."*

Za této situace můžeme při příležitosti hodů na chvíli pustit z hlavy každodenní starosti, slavnostně se vyparádít a při muzice a víně posedět v družné hodové pohodě.

Redakční rada

Naše obec v současných podmínkách

V probíhajícím období chceme jako i v předešlých zpravodajích poskytovat informace o stavu, ve kterém jsou akce, které jsou předmětem zájmu občanů i jejich potřeb.

V současnosti byla dokončena komunikace ve Vlnařské ulici. Při provádění prací bylo nutno navíc provést zrušení části starých vodovodních sítí a položení nových, úpravu kanalizačních šachet a hydrantů. I přes tyto věci se vcelku podařilo poměrně v krátkém čase tuto akci provést. Firma Ekoingstav tak, jako i na jiných pracích, které pro obec provádí, zde odvedla svými zaměstnanci dobrou práci. Díky pochopení a iniciativu patří i občanům této ulice, kteří i přes omezení, které jim stavba vozovky zapříčinila, taktéž podle svých možností pomohli a přiložili ruce k dílu, kde byla potřeba.

V současné době jsou dokončovány potřebné podklady, vyjádření a ostatní věci ke stavebnímu povolení na další akce, které budou po tomto v zápětí zahájeny. Jedná se o uložení odpadu, zahájení dokončení plynofikace a další část komunikace. V současné době je nutno pro stavební povolení splnit daleko větší rozsah požadovaných podmínek včetně dokladování majetkových vztahů, a to i u veřejných prostranství. Na dolní škole byly provedeny prozatím nejnutnější potřebné opravy okapu.

Na stavbě čistírny odpadních vod jsou v současnosti prováděny práce spojené se zkoušením technologie a postupným najížděním jednotlivých úseku. EI. systém je zprovozněn. Dodavatel stavebních prací "Zemědělské stavby" provádí dokončení stavebních prací a odstranění nedodělků. V nejbližší době bude položen asfaltový povrch na obslužné vozovky. Tyto práce kryjeme již z obecního rozpočtu. Zůstane prozatím nedokončena dešťová přečerpávací stanice a akumulace dešťových vod. Tato část není součástí technologie čištění, její možno dokončit později. Další již několikrát žádost o finanční pomoc ze státního fondu životního prostředí byla i letos podána a je zde příslib Ministerstva životního prostředí na její vyřízení. Jsme však realisté a život nás již naučil. Takže i za těchto ne zrovna příznivých podmínek by měla být čistírka v současné době uvedena do zkušebního provozu a po něm co nejdříve do trvalého. Tím bude obec mít realizovanou největší ekologickou akci a do budoucna o jednu starost méně. Nebude již strašit nerudovské "Kam s ním(i)", v tomto případě s odpadními vodami.

František Zach
starosta

Školství v Rakvicích

pokračování

Za učitelování Pavla Čecháka došlo k proměně Rakouska z absolutistické monarchie v ústavní stát. Proměna začala bouřlivým rokem 1848 a dokonala se rokem 1976 vydáním základních státních zákonů. To mělo vliv též na novou úpravu národního školství.

Z jara 1869 a na počátku sedmdesátých let 19. století byla vydána řada zákonů, kterými byla od základu upravena organizace národního školství. Tyto zákony platily z největší částí prakticky až do třicátých let 20. století. Základ nové úpravy národního školství dával říšský zákon školský ze dne 14. května 1869, č. 62 ř. z., který určoval základní pravidla organizace národního školství. V podstatě určoval, k čemu slouží obecné školy a jak mají být zařízeny (šlo o školy obecné a měšťanské). Zákon obsahoval dále pravidla o školní docházce, o vzdělávání učitelů, o způsobení učitelství a o dalším vzdělávání učitelů. Stanovil jaké je právní postavení učitelů, kdo měl právo zřizovat školy a kdo nesl náklady na obecní školy. O zřizování, vydržování a navštěvování škol na Moravě byl vydán zákon č. 17 z roku 1870 zemským sněmem moravským. Podle něho byly národní školy zřízeny k tomu, aby děti v mravnosti a náboženství vychovávaly, ducha jejich vyvíjely, známosti a zručností, jichž mají k dalšímu vzdělání v životě potřebí jim poskytovaly a byly základem, by se z nich stali hodní lidé a občané". Říšský zákon školský určoval, že "výchovná činnost školy měla úkol v účelném spojení a za svorného spolupůsobení s otcovským domem sjednat široký a pevný podklad pro výchovu řádných lidí a členů lidské společnosti". Proto určoval, že škola má děti učit bázní boží, vážností k zákonům a státnímu pořádku, lásce k národu a vlasti, jakož i náboženské a národní snášenlivosti a má se snažit, aby škola vedla mládež

k lidumilnosti a lásce k bližnímu a budila v ní i smysl k pospolitosti. Zákon ukládal, že škola má pěstovat smysl pro všechno pravdivé, krásné a dobré a snažit se o to, aby vychovala přímou a šlechetnou povahu. Ukládal, aby v žácích byly vyvíjeny všechny dobré stránky povahy, jako přímost, pravdivost, slušnost, spornost, cit pro povinnost, čest a důvěra v sebe, střídmost a sebeovládání.

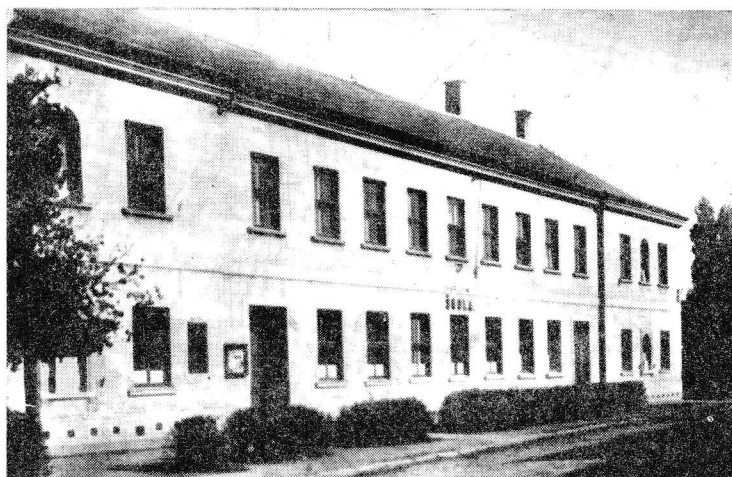
Národní školy byly rozděleny na obecné školy a školy občanské-měšťanské. Podle způsobu, jak byly školy založeny a vydržovány, se dělily tyto školy na veřejné a soukromé. Školy zřizované státem, zeměmi nebo obcemi a jimi též vydržované byly školami veřejnými. Všechny jiné školy vydržované jiným způsobem byly školami soukromými. Učitelská služba na veřejných školách se stala veřejným úřadem. Na obecních školách působili v kategorii učitelstva řídicí učitelé náboženství, učitelky ručních prací (domácích nauk) a vedlejší učitelé pro nepovinné předměty (např. pro jazyky).

Služební příjmy učitelů byly přesně určeny a v podstatě se skládaly ze služného (11 stupňů), činnovného, odměn za nadpočetné hodiny. Tyto úpravy vstoupily v platnost i v Rakvicích až za učitelování Antonína Kubička. Před ním však ještě na rakvické škole působil Jan Čechák, syn Pavla Čecháka, který byl obci jmenován učitelem v roce 1853. Tento učitel byl současně ustanoven obecním zastupitelstvem obce obecním písařem. Vedl všechnu obecní agendu s právem užívat i obecní pečeti. To obci starostoval Jan Foukal. Jan Čechák se výrazně zasloužil o zdokonalení obecní administrativy. Pokračoval však ve své pedagogické činnosti ve šlépějích svého otce. K odchovancům Jana Čecháka patřil Josef Krčka, pozdější

starosta obce, poslanec zemského moravského sněmu, předseda hasičů atd. Jan Čechák zemřel i se svojí ženou na cholery v roce 1866.

Po Janu Čechákovi byl ustanoven učitelem na rakvické škole již jmenovaný Antonín Kubiček. Ve druhém roce jeho působení byl tedy vydán uvedený říšský zákon školský, který znamenal zásadní změnu ve veřejném obecném školství. V tomto roce byla rakvická obecná škola rozšířena na dvojtřídku. Antonín Kubiček se stal řídícím učitelem a třídním učitelem byl jmenován Antonín Voměla. Spolu s nimi působila na obecné škole v Rakvicích druhá manželka Antonína Vomely Magdaléna jako učitelka ručních prací. O jejím působení v Rakvicích jsme psali v Rakvickém zpravodaji. Školní budova, v níž začal Antonín Kubiček vyučovat nestačila. Byla proto zřízena "učárna"

pro první třídu v domě č. 145. V době, kdy byl založen v Rakvicích Tereziánský katastr, patřil dům vdově Foukalové (1753). Od roku 1773 do roku 1790 patřil Janu Foukalovi. Od roku 1828 byl jeho majitelem Jan Prudek. V roce 1851 byla usedlost, která tvořila pullán rozdělena na dva čtvrtlány. Jeden patřil Ferdinandu Průdkovi a druhou část koupila v roce 1868 obec a zřídila tu první třídu. V době, kdy je zvolen starostou obce Eduard Koryšl, podílel se Antonín Kubiček na založení čtenářského a pěveckého spolku Žerotín a rozvíjela se podstatně i kulturní činnost v Rakvicích. Kubičkovu činnost jsme popsali ve zpravodaji číslo 3 v roce 1993.

Říšský zákon školský určoval, kdo může být ustanoven učitelem na veřejných školách a jaké musí mít předběžné vzdělání, jaké zkoušky literární (třídní) učitelé a učitelky. Podle tohoto zákona mohli nabýt prupravné vzdělání na učitelských ústavech státních nebo soukromých. Studium na nich bylo čtyřleté, zakončené "zkouškami učitelské dospělosti". Učitelé mohli být ustanoveni také "chovaci" kurzu pro abituranty, který byl zřízen při učitelských ústavech a externisté. Jako externista se mohl ke zkoušce přihlásit každý, kdo dosáhl 19. roku věku, byl zdrav a bezúhonný. Samozřejmě, že musel mít středoškolské vzdělání. Vysvědčení vydané o zkoušce dospělosti vykonané s úspěchem (vysvědčení učitelské dospělosti) uzpůsobovalo, aby jeho držitel mohl být ustanoven zatímně ve školní službě. To už setýkalo všech uchazečů o školní služby, kteří po panu učiteli Vomelovi nastupovali do školní služby v Rakvicích. Aby mohl být učitel ustanoven na škole definitivně (trvale), musel absolvovat zkoušku učitelské způsobilosti. K této zkoušce se mohl přihlásit zatímní učitel, který prokázal, že konal aspoň dvě léta službu jako třídní učitel na veřejné škole. Žádost o připuštění k takové zkoušce podával zkušební komisi okresní školní výbor. Tyto zkoušky byly konány před komisemi zřízenými při státních učitelských ústavech.

Ekonomický rozvoj v Rakvicích v té době znamenal rust počtu obyvatelstva a samozřejmě i rust počtu dětí. Důsledkem toho bylo, že dvě třídy již nestačily a bylo nutno uvažovat o výstavbě školní budovy, která by pojala současný počet dětí. Znamenalo to zvýšení počtu tříd i učitelů. V roce 1880 bylo v obci 347 školáků. Z nařízení okresní školní rady přisoupilo obecní zastupitelstvo ke stavbě nové školní budovy. Nešlo o novou stavbu, ale o přestavbu budovy s číslem popisným 22. V této budově byl hostinec, řeznictví, býkovna, kovárna, domácí šatlava (věznice). V této době byl starostou obce Josef Hajda. V čele obecní školní rady stál Jakub Hrdina, druhý obecní radní, který byl hybnou pákou úsilí o výstavbu školy. Škola byla dostavěna v roce 1882 tak, že na počátku školního roku 1882/1883 mohla být slavnostně otevřena. V brožurce 100 a 50 let škol v Rakvicích čteme: V září 1882 byla

slavnostně otevřena a nadučitel Antonín Kubiček spolu s Antonínem Vomelou ve svých projevech povzbuzovali rodiče "by sobě školy vážili a dítky své k pilné návštěvě školy přidružovali, by básně a písně různé přednášeti učili".

Škola zahrnovala čtyři učebny a byty učitelů. Čtyřtřídní škola si vyžádala přijetí dalších dvou učitelů. Byli přijati jako podučitelé Alois Mrštík a Jan Mátl. Oba už měli říšským zákonem školským předepsané vzdělání učitelů v Brně. O jejich působení v Rakvicích jsme již několikrát psali v Rakvickém zpravodaji, takže by bylo líčení jejich působení v Rakvicích jen opakováním. Vedle toho vyšla podrobná studie o působení Aloise Mrštíka v Rakvicích ve vlastivědném slovníku Jižní Morava v roce 1992. Po Aloisu Mrštíkovi, který odešel z Rakvic v roce 1884 byl přijat na rakvickou školu Josef Kalvoda ze Šlapanic. Po odchodu Jana Mátle, který odešel z Rakvic v roce 1885 stal se učitelem v Rakvicích Josef Bartoň počínajíc rokem 1886/1887. Byl rodákem ze Sloupnice u Litomyšle v Čechách. V roce 1895 si vzal za manželku Františku Křivánkovou, schovanku bývalého starosty Jakuba Hrdiny z čísla 23. Doplnil si své vzdělání pro občanské (měšťanské) školy a v konkurzním řízení byl ustanoven ředitelem měšťanské školy v Kloboukách u Brna a pak Husovicích u Brna. Antonín Kubiček byl správcem (řídícím učitelem) rakvické obecné školy až do roku 1893, kdy zemřel ve věku 62 let. Vedle Antonína Vomely učitoval na rakvické škole za správcování Antonína Kubička Josef Gerlich.

Po Antonín Kubičkovi se stal řídícím učitelem Jan Olšanský, rodák z Kyselovic u Kroměříže. Jan Olšanský studoval původně práva než se dal na učitelskou dráhu. V Rakvicích působil od roku 1893 do roku 1914. Byl velmi agilní. V roce 1901, kdy bylo ve čtvrté třídě přes 120 žáků, usiloval Olšanský o rozšíření počtu tříd, došlo k přístavbě školy. Byla požádána zemská školní rada, aby dala souhlas k rozšiřování počtu tříd a samozřejmě o zvýšení počtu učitelů. To se po složitých jednáních podařilo, takže se od roku 1907 učilo již v 6 třídách. Jan Olšanský zemřel v aktivní službě ve věku 59 let. V konkurzním řízení získal místo nadučitele Jan Gerlich původem z Frenštátu pod Radhoštěm. Stal se nadučitelem dnem 15. března 1915 a do duchodu odešel v roce 1927.

Z učitelů působili za Jana Olšanského a Jana Gerlicha v Rakvicích tito: Antonín Voměla z Dobroukova v Čechách (1874-1910) a jeho manželka Magdaléna, první učitelka ručních prací, Antonín Horňanský ze Železné u Třebíče (1895-1920), Ladislav Heinige z Jaroměřic (1906-1923), Josefína Králová (1917-1921), Božena Procházková z Kroměříže (1905-1917), Jan Reiter (1909-1926), Jaroslava Gerlichová (1917-1927).

JUDr. Hubert Režný

Proměny

Sváteční odívání Rakvičanů

Při postupném připomínání historie Rakvic, způsobu života a osudů jejich obyvatel nelze pominout významnou součást jejich života, jejich kroj. Kroj je šat určitého národa, kraje, ustálý rázovitým oblekem venkovského lidu, charakteristické pro jednotlivá území. Kroje spojují součásti někdy velmi starobylé s přepracovanými součástmi mladších mód. Lidové kroje se vyvíjely svérázně a samostatně s velkou rozmanitostí v různých oblastech. kroje byly vyráběny zpočátku z domácí vyroběných tkanin, později i z továrně vyráběných látek. Bohatost krojů je závislá na bohatosti obyvatel, bohatosti kraje. Úvodem je třeba ještě uvést, že kroj vznikl postupně, až dosáhl svoji charakteristickou, ustálenou podobu. Přesnou dobu vzniku jednotlivých krojů nelze proto určit. Lze se domnívat, že jeho počátky nutno hledat v době, kdy došlo ke zrušení nevolnictví, to je ve čtvrté čtvrtině 18. století, kdy začíná i určitá samostatnost venkovského lidu. Kroj, který se nosil v Rakvicích se s určitými dílčími odchylkami nosil i ve Velkých Bílovicích, Bořeticích, Kobylí, Němčičkách, Velkých Pavlovicích, Štarvíčkách, na Vrbici a v Žizkově. Jde tu, jak etnografové říkají, o hanákoslováckou enklávu (naš kraj) na Moravském Slovácku.

Podíváme-li se na rakvícký kroj, je nutno říci, že má své specifické znaky, které jako celek nelze najít v jiných krajích a měl také svůj vývoj. Oživme si tedy sváteční odívání v Rakvicích od kolébky do konce života, popřípadě jiné s tím související zapomenuté věci. Začneme tedy u těch nejmenších, křtěnců.

Dřívější venkovské zákony společenského taktu ukládaly matkám, sestrám, tetám a dalším ženským příbuzným, především však kmotře v době šestinedělí nosit šestinedělce do "kúta". Každá z těchto příbuzných nesla do kúta v průběhu šestinedělí třikrát až čtyřikrát. Nejdůležitější z těchto osob byla kmotra. Kmotrovství bylo věcí cti. Dávat to nejlepší do kúta však bylo i věcí obavy, aby ženy, které nosily do kúta nebyly pomluveny. Šestinedělka byla v průběhu doby označována jako "koutnice" (kútnice). Při ověřování si původnosti tohoto slova jsem narazil na to, že tomuto pojmu byl dáván různý význam. Např. toto slovo bylo používáno pro označování nádoby, v níž se nosila šestinedělce lukšová polévka. Jiní dokonce tímto pojmenováním označovali samu šestinedělku. Ve skutečnosti kútnice byla vyšíváná látka, kterou se v dřívějších dobách zakrývalo lože šestinedělky, domněle na obranu před zlými napřírozenými silami. Vyšívaly se na ní holubičky, vyšívka dírkovaná a ažúrka.

Jídlo do kúta se nosilo na miskách a polévka v šálu. Slovo šál bylo odvozeno od německého slova "die Schale", což znamená: "šálek, číška, koflík". Miska a šál se zavazovaly do kartounového šátku, do "kukučka". Flašky s vínem se nosily v sotúrku. První zásilka do kúta se skládala z vařené slepice, lukšové polévky a koláčů. Druhá opět z lukšové polévky, vařeného hovězího masa s omáčkou, koblihů a vína. Třetí zásilka tvořila smažené kuře, pečené trdelníky a nebo boží milosti a víno. Čtvrtá zásilka do kúta, to bylo zpravidla před úvodkama. Tvořila ji živá drůbež, cukr, sýrová káva, bábovka a syrové maso.

Pokud jde o slavnostní odění dítěte ke křtu, dítě mělo bílou košílku s obršlákem, prsnáček kartónový nebo turecký a čepičku zvanou pupinka. Později dítě mělo šitou čepičku, která byla vyparáděna pantlama a na vrchu veliké frčisko (veliká mašla). Bylo to svěčivé. Bílé čepičky měli navlečené pantličky - chlapci měli modré a děvčata červené. Peřinka, do níž bylo dítě zavjeto, byla navlečena cískou, v jejímž cípu, kam byla ukládána hlava dítěte byl našit výšivkami nazdobený krejzl. Peřinka byla zavazována povjákem, který býval z harasu. Při cestě ke křtu se kmotřenka oděla bílým vyšíváním prostěradlem a zakryla dítě cirkasovým hrubým velkým šátkem.

Když už dítě nebylo zavjeto do peřinky, bylo dáváno do kasaňky. Na místo čepičky s pentlema mělo čepičku bílou, a to háčkovanou nebo pletenou. Dále mělo púlečku - která byla buď vyšíváná nebo obcanglovaná přes prsnáček - uvázanou dozadu. Šlo o vyšíváný šátek. Dále mělo punčošky a papučky. Od roku 1870 měl chlapeček i děvčátko kabátek v celosti a čepičku háčkovanou nebo pletenou a háčkované prsnáčky.

Když už dítě začalo chodit, byly pro chlapce šity "jednotky", to je kabátek i kalhotky v jednom kusu, košilka s obršlákem, na hlava klobouk se šmukem. Když chlapci začali chodit do školy, nosili totéž co nosili už velcí chlapci. To znamená, že nosili gatě, u nichž byly úzké nohavice pod kolena, modré vlněné punčochy a střevice. Gatě měly po obou stranách "kapce"

Když pak bylo vyráběno tenké plátno, byly chlapcům šity sváteční gatě z tohoto plátna. Košile byly původně šity "z režného plátna grabského" později měli košile pergálové. Košile měla původně široké rukávy a náramky (límečky u rukou) několikrát štepované. Později měly košile rukávy úzké a límečky u rukou jen bílé. Límečky u krku byly úzké.

Odstarší chlapci - školáci - nosili stejně jako dospělí svobodní lajble, které byly ušity z černého sukna. Byly vyparáděny červeným sukmem a červenými výložkami. Lajble byly v předu i vzadu vyšívané vlněnkou všech barev. Knoflíky, jichž bylo až 40, nebyly zapínány. Nanejvýše jeden sloužil k zapínání. Na hlavě měli klobouček z harasků, která byla červená s umělým šperkem nebo bílým perečkem. Děvčata školačky nosila kroj stejný jako děvčata odrostlá a dospělá. Oblečení spočívalo z košile (podolku), sukni, rukávců, kordule, marinky, lajblu, fěrtocha a šátku. Jen zdobení bylo skromnější.

A nyní si popíšeme co obsahovalo sváteční oblečení dospělých Rakvičanů, a to svobodných, stárků a stárek, ženáčů a vdaných žen, ženichů a nevěst, a to postupně jak se kroj vyvíjel. Nejdříve mužský kroj. Mužský kroj asi do dvacátých let minulého století se skládal z klobouku s lušniskama. V zimě šupovice (čepice), bílá plátená košile. U chudobnějších z režného plátna. Kalhoty plátenice nebo koženice, modré vlněné punčochy, střevice, černé cajkové kordule. V zimě nosili bílé lajblu nebo vzácnější pupinkové. Od počátku čtyřicátých let minulého století nosili stejné klobouky jako dříve, ale čepice nazývané aksamitky šité z tkaniny s nízkým hustým hedvábným vlasem. Tato tkanina setká z hedvábné, bavlněné nebo vlněné příze. Nyní se tato látka používá na dámské večerní šaty a doplňky. Nadále se však používaly čepice šupovice. Jako kalhoty se dále používaly plátenice a koženice, modré vysoké punčochy, černé kordule, bílé lajblu a jako boty se nosily holínkové boty. Konečně se nosil dlouhý černý kabát, bílý kožuch a bílá halena.

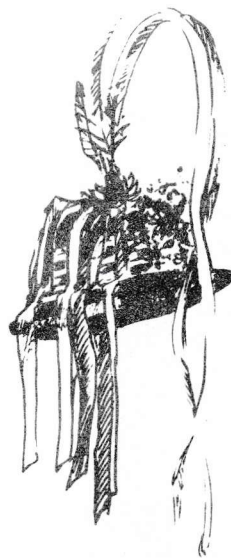
Od počátku šedesátých let minulého století se nosil klobouk zdobený jedním nebo třema až 15 šmukama, pentlí, drcúnama, voničkou a kosárkama. V zimě se nosila beranice se střepci. Košile byla plátená se širokými rukávy s modrými nebo červenými límečky. Zvlášť slavnostní košile byla tenká, perkálová, kalhoty koženice. Svobodní mládenci nosili koženice po kolena, ženatí muži měli koženice po kotníky. Svobodní pak měli modré punčochy.

Kordule měli blískané, barevně vyšíváné. A jako svrchní oděv měli bílé košilky anebo bílé haleny. Jako obuv patřily k tomuto kroji vysoké holínkové boty. Po roce 1870 začalo pomalu toto sváteční odívání mizet neto se výrazně měnit.

Svobodní začali nosit černé národní klobouky s černou pentlí. Poněvadž tyto chlapcům nesvědčily, vrátili se k dřívějším kloboukům. Ženatí muži však nosili černé národní nebo i myslivecké klobouky - zelené, košile měli svobodní chlapci i ženáci bílé s úzkými rukávy a bílými límečky. Kalhoty byly šity ze štofové látky. Kordule byly šity ze štofové látky avšak šedé nebo černé. Knoflíky byly černé nebo už byly místo knoflíky užívány sponky - byly užívány na městských čamarách. Marinky byly šity ze štofové látky nebo ze sukna. Svobodní nosili v zimě bílé nebo žluté kožichy, ženatí černé soukenicové kožichy. Beranice na zimu byly černé bez štřapců. Boty byly faldovačky.

A nyní si popíšeme jednotlivé části oděvů podrobněji. Klobouk byl původně se širokými střeškami "na lušnicka". U svobodných byla střeška užší. Na klobouku bylo natočeno asi 14 loktů h e d v á b n ý c h sedmibarevných šmuků (húsenky - odtud i název húseňák). Ty byly natočeny jako základ ozdob klobouku. Na ně byl natočen dvojbarevný šmuk, později červený. Na něj byly dány zlaté drcůny, ptáčkové pentle a navrch kosárky. Když se svobodný ženil, sundal z klobouku pentli a odmotal část šmuků. Nechal na klobouku jen tři šmuky. Kdo sechtěl parádit, nechal na klobouku nejvýše šest šmuků.

Klobouky ženatých měly větší střešku, takže po úpravách klobouku bylo snadno poznat ženatého a svobodného. Beranice ať černé nebo bílé. Aksamitky měly tvar jak se nosí dosud. Kosárky (kosíčky) na kloboucích byly bílé, nadstavované.

Mužské košile sváteční byly bílé, nejdříve se širokými rukávy a náramky. Náramky rukávů byly vyšíváné, zápěstí úzké a zpočátku i barevné jak bylo uvedeno výše. Později byly košile šity s úzkými rukávy a náramky bílé, stejně jako úzké límečky. Parádníci si dali vyšít i náprsní část košile ornamenty. Gatě (kalhoty) v té nejranější době u rakvíckých mužů byly úzké, plátěné. Když začali kupovat jemná plátna, nosili muži bílé bavlněné gatě. Kozenice byly po kolena, od nich visely žluté, asi dva prsty široké řemínky s vyraženými srdčky. Řemínky byly dále zdobeny červeným a modrým sukmem.

Po roce 1870 se nosily štofové nohavice. Na bocích kožených kalhot bylo po délce vyšité. I punt byl vyšíván. Mužská kordula (vesta). Tato část oděvu byla šita ze strážnického sukna. Jak vesta svobodných, tak ženatých mužů byla bohatě zdobena. Mužácká vesta byla zdobena modrým a zeleným vyšíváním. U svobodných bylo vyšívání převážně červenou bavlnou a dále mnoha barvami. Navíc byla vesta lemována červeným nebo modrým sukem. Na vestě byly našity dva tucty gombíků, i svobodní měli našito

5 až 7 tuctů gombíků. Svobodní měli pod krkem uvázanu pantlu a při ní šátek - šnuptychl částečně zastrčený do kordule. Tyto šátky byly vyšívány. V pozdější době byly šity kordule z černého sukna, černé pleskaté knoflíky, konflíky byly nahrazeny čamarovými poutky.

1. pokračování

JUDr. Hubert Režný
Ilustr. F. Zach

Ví se o vás?

Soukromé podnikání ve všech možných oblastech se po roce 1989 slibně rozvíjí. Soukromých podnikatelů je stále víc jak ve službách, tak v zemědělství nebo různých řemeslech.

I v Rakvicích máme mnoho živnostníků a podnikatelů. O většině z nich se v obci ví, ale jsou i firmy a firmičky méně známé. Známost o firmě je první známkou prosperity. Dobrá a zaběhnutá živnost si reklamu dělá sama. horší to je s firmou začínající, která se na trhu chce teprve prosadit. Kam vlastně mířím.

V Rakvicích vzniklo v poslední době několik firem a nemalých, které se do podvědomí občanů teprve dostanou. Je to např. výroba nábytku, služby pro motoristy atd. Kromě reklam na provozovnách nebo v jejich blízkosti je možno

propagovat svou práci v našem zpravodaji. Tato reklama může být velmi účinná, protože 450 výtisků není málo a zpravodaj se čte nejen v Rakvicích.

Registraci podnikatelů a živnostníků na obci nemáme, protože to ze zákona není nutné. Přesto, pokud má nějaká firma nebo živnostník zájem na obecní úřad oznámit předmět svého podnikání spolu s telefonním číslem nebo adresou, může. Stává se totiž, že se na obecním úřadě o určitý druh služeb podnikání nebo kontakt na firmu lidé ptají a obecní úřad jim ke škodě podnikatelů nemůže pomoci.

Je důležité dát o sobě vědět, a proto této možnosti využijte.

P. Suchánek

ZEMĚDĚLSKÉ DRUŽSTVO RAKVICE - dva roky po TRANSFORMACI

V současné době hospodaří ZD Rakvice na výměře 1 312 ha zemědělské půdy, a to vše v katastru Rakvice. Členskou základnu tvoří 391 družstevníků. Družstvo nyní zaměstnává 126 stálých pracovníků a dále sezónně zaměstnává důchodce a ostatní brigádníky. Všichni stálí pracovníci splňují podmínku členství, to znamená, mají složen členský vklad, který je 20 000,- Kč majetkového podílu. Celkový počet oprávněných osob ZD Rakvice - 1 028.

Družstvo hospodaří s majetkem v celkové účetní hodnotě 105 296 mil. Kč. Z toho činí:

budovy 36,0 %, stavby 22,4 %, energetické a hnací stroje 0,7 %, pracovní stroje 9,5 %, dopravní prostředky 2,4 %, inventář a přístroje 1,25 %, trvalé porosty 4,6 %, zvířata 136,0 %, výrobky 6,3 %, skladové zásoby 3,6 %.

Veškerý majetek, který vlastní družstevníci činí 43 %, 57 % vlastní osoby, které se nestaly členy družstva - nedružstevníci, 10 % činí vnos zaměstnanců družstva.

Dosud bylo vydáno na majetkové podíly a restituce majetku za 5,5 mil. Kč, z toho zvířat za 1,3 mil. Kč (80 kusů skotu a 103 kusů prasat).

Mimo jiné bylo vydáno 9 ks traktorů, 4 vleky a další. O majetkové podíly požadalo 155 oprávněných osob a její souhrnný požadavek představuje hodnotu 31 mil. Kč. Ale ne všichni, splňují zákonné podmínky pro výdej majetkového podílu v současné době.

Ekonomické výsledky ZD Rakvice za poslední dva roky

nejsou dobré. V roce 1992 vykázalo družstvo ztrátu 4 682 mil. Kč a v roce 1993 ztrátu 4 076 mil. Kč. Tato ztráta z hospodářské činnosti družstva nepřekročila výši odpisů základních prostředků v jednotlivých letech. Zmiňovaná ztráta z hospodaření nedovolila obnovu - reprodukci - základních prostředků v potřebné míře. V roce 1992 bylo nakoupeno základních prostředků za 3 181 mil. Kč a v roce 1993 za 1 725 mil. Kč. V převážné míře byly nakoupeny zemědělské stroje na přípravu půdy a dále byla zakoupena technologie na zpracování hroznů a vína. Zvýše uvedeného je patrné, že zemědělské družstvo přes problémy, které v celém našem zemědělství jsou, alespoň částečně obnovovalo strojní vybavení.

Vývoj odměňování za poslední dva roky neodpovídá celostátnímu vývoji. Průměrná odměna je nižší jako je celostátní průměr. V roce 1992 pracovalo v ZD průměrně 205 pracovníků denně při měsíční průměrné odměně 4 670 Kč a v roce 1993 pracovalo 168 pracovníků denně při měsíční průměrné odměně 4 961 Kč. Celkově bylo vyplaceno v roce 1992 odměn ve výši 11 490 mil. Kč a v roce 1993 celkem 10 002 mil. Kč. K uvedeným vyplaceným odměnám je třeba ještě připočítat zhruba 50 % jako daň a sociální dávky, které musí družstvo jako organizace odvádět. Připočítáme-li k dani z mezd ostatní povinné daně, jako např. daň z pozemků, nemovitostí, silniční a jiné daně, dostaneme částku zhruba 10 mil. Kč, které družstvo Rakvice jako daňový poplatník zaplatí do pokladny státu ročně.

Tato částka vedle odměn pro pracovníky je přínosem družstva pro společnost. Naproti tomu mnozí drobní podnikatelé neplatí daně mnohdy žádné.

Současná výroba v ZD je orientována na klasickou rostlinnou výrobu, včetně vinic (na ploše 52 ha) a živočišnou výrobu, kde je orientace na výrobu mléka. Současný stav hosp. zvířat je 450 ks dojnic, 246 jalovic, 295 býčků, 224 ks telata 290 ks prasat ve výkrmu. Dále provádí ZD výkrm kuřat při zhruba 5 turnusech za rok s průměrným obsazením 17 000 ks kuřat. Hlavní zaměření je však na produkci mléka, což bude také strategický směr rozvoje ŽV. Počítá se, se zvýšením stavu dojnic dle možností až na 800 ks.

V budoucnu počítá zemědělské družstvo s rozšířením ekonomických pronájmů jednotlivých pracovišť, ale i celých provozů a také budou vytvářeny obchodní společnosti s kapitálovou účastí družstva. Uvedené formy podnikání budou umožněny jak družstevníkům, tak i nedružstevníkům. Cílem těchto opatření bude ekonomické osamostatnění jednotlivých provozů, aby bylo prokázáno, kdo za kolik dělá a kolik vydělá.

Při obchodování má družstvo i dlužníky, ať velké, kdy družstvu dluží zpracovatelé, tak i u některých podnikatelů, kdy se vymáhá soudní cestou. Dluží však i občané malé částky (společná záhumenka, zemědělská daň a další). Toto musí družstvo pak vymáhat i nepopulárními způsoby. Reakce dlužníků jsou různé. Mnozí pochopí a zaplatí, někteří nechtějí a dochází až k třenicích a hádkám. V současné době při běžném prodeji musí družstvo zabezpečit tok peněžní částky. Není možné, aby dluhy do družstva byly kompenzovány majetkovými podíly. Za podíl v ZD Rakvice nekoupíme naftu, elektřinu, hnojiva a další. Tok peněz musí být zajištěn.

Jak bude postupováno při výdeji majetkových podílů?

Možnosti zemědělského družstva jsou omezené. Není možné se okamžitě vyrovnat se všemi, kteří o výdej požádají, když hlavní požadavek jsou peníze nebo výrobky, jako prasata, cukr, maso, víno (to jsou defakto zase peníze).

Představenstvo zpracovává seznam samostatně hospodařících rolníků, jejichž hlavní obživou je zemědělské hospodaření. Těmto bude v první řadě majetkový podíl vyrovnán.

Na druhém místě budou samostatně hospodařící zemědělci, kteří prokáží, že hospodaří sami (vlastníma rukama), na své jméno a účet (vedení účetnictví), to znamená, hospodaří sami na půdě. A na třetím místě budou tižbývající. Tady je nutné počítat s postupným výdejem. Bude dbáno toho, aby nebyl nikdo neúměrně upřednostňován, např. pokud dostal někdo prase na majetkový podíl na druhé si musí počkat až dostanou ostatní. Zde musí platit zásada, že nesmí být nikdo příliš zvýhodněn a nesmí být nikdo poškozen.

Pro všechny žadatele o majetkové podíly platí nabídka poskytování zemědělských služeb, tzn. práce mechanizací, služeb skladů a další. Doposud nebyla uplatněna možnost vytvoření obchodní společnosti za účasti oprávněné osoby a ZD, např. s. r. o.

Při dosavadním vývoji bylo dbáno na to, aby nebyl nikdo zvýhodňován na úkor druhého. Majetek je vydáván v cenách po vzájemné dohodě. Lukrativní majetek (ten, o který je větší zájem) je vydáván za ceny vyšší, aby tato cena nahradila ten majetek, o který nemá nikdo zájem (např. ploty, cesty atd.).

O výdeji majetkových podílů představenstvo pravidelně jedná a má snahu cestu kompromisu.

V současné době připravujeme proplácení nájemného

z majetkových podílů, jako kompenzaci za dosud nevydané majetkové podíly. Postupně bychom chtěli přistoupit k plošnému placení nájmů za majetkové podíly v ZD.

Při oceňování majetku pro výdej, ale také při stanovení nájemného za majetkové podíly je třeba si uvědomit, že tržní cena majetku je nižší než jsou uvedené odhady a mnohdy je nižší, než účetní ceny. Z toho důvodu musí ZD při výdeji majetku na podíly volit cestu snížení hodnoty majetkového podílu.

Příklad:

majetkový podíl je podíl na majetku, jež má tržní hodnotu. Za majetkový podíl není možné nakupovat volně na trhu (není směnitelný za peníze). Z toho důvodu jedna koruna majetkových podílů není i koruna česká. Koruna majetkového podílu v ZD Rakvice je nižší než koruna česká (Kč).

Je třeba si uvědomit, že na výdej majetkových podílů má družstvo k dispozici hlavně budovy a stavby. Pokud se vydávají například výrobky a zásoby, musí představenstvo ZD smlouvat. Porovnávání tržní ceny budova a zařízení je složité.

Například:

družstevní sklep přináší průběžně finanční zisk. Kravín přináší dlouhodobě ztrátu, protože je ztrátová živočišná výroba. O co je lepší usilovat při výdeji podílů, když cena účetní i odhadní je u obou budov stejná.

Pak bude stav takový, že někdo za stejný podíl dostane družstevní sklep, druhý kravín a pro někoho zůstanou ploty nebo hnojiště.

Setkáváme s argumentem - vydejte mi majetek a já Vám ho zpět pronajmu. Zde je třeba si uvědomit, že stávající družstvo nepotřebuje veškerý majetek k výrobě. ZD například nepotřebuje administrativní budovu. Vedení družstva je možné přesunout do jiných prostor, kterých je v družstvu dost. Takže proč by mělo platit nájem za budovu, kterou nechce.

Uvádíme však, že o všechny budovy se družstvo stará, alespoň tak, aby do nich nepršelo a nedocházelo k rozkrádání (i když i to se někdy děje).

V poslední době se řeší problém pozemkových úprav ve viničních tratích. Tento problém pro družstvo zpracovává státem pověřený projektant. Pro tuto práci je třeba určité vstřícnosti i od majitelů půdy. Dohodnout se dá všechno, nemusí pak dojít k tomu, že je vydán pozemek např. na Hrubé louce v polovině, který je široký 5 m a dlouhý 1000 m.

Závěrem k majetkovým podílům - představenstvo má zájem, aby byly uspokojeny požadavky jen nedružstevníků, tak družstevníků. Každý si musí uvědomit, že zemědělský majetek musí v první řadě sloužit zemědělství a to říká i zákon. Vydává se především majetek tomu, kdo provozuje zemědělskou výrobu sám. Až pak budou uspokojovány zbývající požadavky.

Ujištění pro oprávněné osoby - zaměstnanci družstva neprojdají majetkové podíly, jak je mnohdy argumentováno. Na výplatu si vydělávají výrobu. I když připomínky, že výsledky by mohly být lepší, jsou oprávněné. Majetku na uspojení požadavků je dost a není nijak zstaven bankám jak se mnohdy argumentuje.

Představenstvo družstva by rádo vedlo dialog, ale seriózní a slušný, se všemi oprávněnými osobami. Věříme, že se nám to společně podaří. Jako zemědělci, bychom se měli společně postavit k řešení společných problémů. Nikdo nám nepomůže. Za soudní spory platí jedna nebo druhá strana, a tyto peníze jdou z Rakvic pryč.

Ing. Tomáš Nečas, předseda a ředitel ZD

Kdy chutná hodová kačena

Co nevyženeš, za celý život nezbuduješ. to je stará pravda. V hodně případech vyženeš nebo vyvdáš aj tchyňu a že tá se pověčině nevydaří, to byl případ Francka Beranovoho. Jak tá mu pila krýv, to se nedalo vydržet. Normálněsi na ňu netruřli, ale dyž se lízl, to potom už smrdělo nemocnicú a stařenka to moc dobře věděly. Dycky se negde ztratily a nebyly k nalezení. Čistý svědomí neměly, proto skrýš vybraly důkladně, kerá opravdu za ty tři roky nebyla objevená, proto taky neutrpěly žádnú újmu na zdraví. Začalo to nenápadně, jak všeccko špatný začíná.

Dyž se Francek po svatbě nastěhoval do baráku ke svojež ženě, začal s chutňu pracovat a starat se, ale to nestačilo. Nic nedělal dobře, ničím se nezavděčil, ať se snažil jak chcel. Jednú večír před večerů si před něho stůply stařenka, prstem mu před očima začaly kývat sem a tam a povýšeně povídajú.

"Ty tu pánem nigdá nebudeš. Ty tu budeš akorát poslúchat."

Franckovi spíš než ty slova vadil ten prst, co mu s ním mávaly před očima a povolily mu nervy. Levú rukú stařenčin prst zastavil a pravú jich liskl po hubě až odletěly na druhú stranu ke šporheltu a tým to všeccko začalo. Od tej doby mu stařenka všeccko dělaly na potvoru a měly výdrž. Stalo se to pro nich sportem, enom Francek se užíral a trápil, neměl klidnej chvílky.

Byly hody. Modrá obloha se svátečně leskla, když se ráno Francek nastróžil do kostela a v slavnostní náladě odešel. Stařenka dobře věděly, co bude následovat po Franckově příchodu z duševního posilnění, proto od rána byly ve střehu. Už dávno bylo po posledním zváně, když se rozletěly vrata a Francek s nohama roztaženým jak zednická koza stál v nich.

"Kde je tá čarodějnicá", zařval jak zvíře žíznicí po krvi a s nepřítčným pohledem sevrhl do kuchyně. Jak dycky když byl při chuti nebyl nigdo k nalezení. Vrávoravým krokem přešel dvůr, prolezl šopu, propichal vidlama slámu ve stodoli a nigde nic. Ve chlívě u prasete taky nic, v kozím hrantě taky nic, zdrcen a schvácenej si stúpil do prostředka dvora gde stála stará kamenná studňha přikrytá silnú dubovú deskú a vyhrožoval dál.

"Až ju drapnu, hlavu ji odřežu a nakonec ju utopím v tej škardej studni. Jináč pokoja mět nebudu."

Jak tak hudroval, zazdalo se mu, že ve studni neco zaskřípalo.

"Né, to není možná," zakřičel do nebes a vrhl se ke studni.

"Tá baba Bohu nemilá by se přece do tej studně sama nedostala a jak byt tam přebývala, ale čert nigdá nespi."

Opřel se do dubovoho deklu, paty zavrzaly a co uviděl mu vyrazilo dech. Kúsek pod deklek seděla na žebří, spokojeně hmůříc oči proti světlu Franckova vytůžená oběť. Seděla klidně, dobře věděla, že pro ňu v tú chvílu není úniku, není záchrany. Byla smířená se všeckým na týmto světě, celá se oddala do ruk Božích. Dobře udělala. Franckovi se už hruba slopačka z hlavy vykůřila a tým aj zlost' se vytrácala, oči začaly všeccko vidět jednotlivu, myšlenky se srovnávaly. Ve studni cosi zapraskalo a ze studně začal mluvit mužskej hlas, kerej doslova opakoval, co Francek to odpoledně svojež tchyňi nasliboval. Aj třísknutí vratama tam bylo, aj uřezaná hlava, aj utopení. K súdu to všeccko stačilo, Francek by enom tak

lehko nevyvázl. Vyschlo mu v krku. Hleděl do studně jak káčer do šupek a rozhodoval se co udělat dál. Hodit ju tam a ničít důkaz nebo se domluvit. Chce to všeccko promyslet, a to přece chce čas. Čas je nejlepší doktor. Zabúchl dekl a pro jistotu, aby domluva byla možná, na studňu postavil kovadlinu a plužný kolečka aj s pluhem. Potom si vydechil a šel přemýšlat do jizby. Na postel se roztahl tak jak byl a špekuloval.

Když se žena navečír vrátila z hodovej zábavy, kde byla na čuhačce, byl všady klid a mír. Až v kuchyni uslyšela mohutné chrápání svojeho muže. Karta se obrátila. Práskla kuchyňskyma dveřema tak, že Francek aj ve snu zasalutoval. Před ním jak dyby se zjevil vojenský generál a dával povel k boji. Žena ho nešetřila, věděla, že chybu neudělá. Slova ji z huby lítaly jak z kulometného hnízda, chrlila oheň a síru. Francek se lekl, že je válka a tak se rychle zaryl pod duchnu. Duchna dycky zachrání. Před bůfkú, před granátem, před každú katastrofú, tak proč by né včil. Jak tam ležel v tej tmě a tichu, zpomněl si na stařenku a na slibovanú domluvu.

"Chuděra stará, co tam enom děláš. Snád' nespada do tej studně, dyť tá voda není k pití."

Odhodil duchnu a šel. Nehleděl na křik svojež ženy a šel přímo ke kamenej studni. Zdělal kovadlinu, pluh a plužný kolečka, otevřel dubovej dekl a mohutně si vydechil. Stařenka seděla na svojím místě, ale Franckova žena se skácela k zemi. Toto na ňu bylo trochu moc, ale Francka včil jeho žena moc nezajímala. Pomohl stařence ze studně a tá se hned, jak stály na pevnej zemi, zeptaly:

"Ty, Francku, ty bys mě opravdu utopil?"

"Ná, myslím, že utopil, ale včil už né, už se nebojte. A včil mně řeknite. To ste v tej studni byly dycky, dyž sem vás hledal?"

"Dycky. Žebř sem tam měla pořád, ale v posledku mně tam bývalo chladno, tož sem si vzala ten magnetofon, abych tě natočila."

"Aj byste mě daly súdu?"

"Dala. Co by mně zbývalo. Dyť ty bys mě snád' jednu zamordoval."

"Tož, řeknu vám stařenko, domluvme se. Ode dneška všeccko dobrý a na věky. Tady je moja ruka a esli to opravdu myslíte vážně, budu pro mě hody dycky z polovice jak svátek matek. Dopoledňha budu slavít vás a odpoledňha hody."

Ruky si podali nad Franckovú ženú, která se právě začala probírat.

"Maminko, on vás zavřel do tej škardej studně?"

"Ale gde, děvčico. S tým si nedělej starosti. To sme enom tak zkúšali. Negde sem slyšela, že vlhkej vzduch dělá dobře na průdušky, tož abych se tam pořádně nadýchala, Francek mě tam zavřel a trošku na mě zapomněl. A to je všeccko."

A protože všeci pořádně vyhladověli, zasedli svorně v kuchyni a vykrmenú hodovú kačenu snědli aj s kožú. Ani pro kočku neostálo. Dyť od rána nigdo z nich neměl v hubě ani sústo.

Pravda, pravda. Čas je nejlepší doktor. Nevím, esli měl Francek tolik rozumu, že počkal až vystřiliví nebo to byla enom náhoda, ale udělal to dobře. Slopačka není nigdá dobrej rádce, to je stará věc, na to nezapomínejme.

Zdeněk Pohl

Letní přemítání nezaměstnaného mladíka aneb "V čem je smysl života"

Je léto. Sedím v hospodě. Kde jinde by měl normální člověk sedět takové horko. Logicky vzato, tady, v tom stínném koutku musí být každému dobře. Jen letný pohled na pěnivé pivo a orosenou sklenici ochlazuje. Ne, nemusí se hned pít a hlasit žízeň, aby byl člověk spokojený, to ne. Na všechno je čas, člověk za sebou cítí oporu, ví, že nezemře žízni a má jistotu, že v tomto klidném koutku se může zbavit všech pozemských starostí. Zde doktor nikomu nepomůže, ten by jenom překážel, ale obyčejný hospodský v kulaté čepičce a bílé zástěře, to je ten pravý doktor, to je ten záchrance ztracených lidských duší a léčitel odhozených lidských ideálů. Dívím se, proč nás tady, v tomto klidném příjemném koutku nesedí víc. Nevím, proč se ti lidé v tom horku pořád stvou. Že si nedají pokoj. Stejně jeden jak druhý půjde k panbičkoví a na něco se přece umřít musí. Dívím se lidem, kteří umírají jen tak na nic. Celej život se dřou, pijí vodu a náhle zmizí ze světa a já se dál těším ze života v této malé hospůdce, nido mě nevdá, mám klid v duši, neničím si tělo a nemám žízeň. Žízeň je hrozná věc a stačně bolí. Já když umřu, budu vědět na co a proč, a to je potom umírání lehčí, jednodušší, prostě zmlzím pomalounku, potichounku, jak hustá pěna na dobře natočeném püllitru.

Zdeněk Pohl

Byl jsem na koncertě

V první červnový páteční večer se uskutečnil v sále Sokolovny 196. koncert hudební školy v Rakvicích. Pod vedením učitele hudby p. Peši, vystoupily oba sbory, "Skřivánek" a "Zpěváčky", komorní sbor a na harmoniku zahrála E. Kocmanová. Na pozvání přijely děti z hudební školy z Rožnova pod Radhoštěm a v druhé půli večera zazpívaly nejen sborové písně, ale s doprovodem cimbálové muziky zazpívaly písně rodného kraje a krojované dvojice předvedly, jak se u nich tancuje.

Jako vždy zahajoval koncert dětský sbor "Skřivánek", je to 25 dětí vybraných z 1. - 3. třídy základní školy, z toho je 7 chlapců, zazpívaly svým příznivcům v sále s chutí a ukázněností. Silný potlesk byl dík za jejich vystoupení. Pak nastoupily na pódium "Zpěváčky", sbor 30-ti dětí ze 4. - 7. třídy základní školy, aby svým rodičům, sourozencům a známým předvedly, jak se od posledního koncertu zdokonalily. Z jejich projevu na vás dýchne radost, mládí, zpěv má sílu a rytmus, cítit radost ze zpívání. Pěkně zpívalo šest chlapců své sólo, ti dodávají hlubší odstín převažujícím dívčím hlasům. Na harmoniku zahrála E. Kocmanová. Snad dlouhé čekání, snad nervozita ji trochu svazovala prstíky, ale byto to příjemné oživení večera. Na harmoniky se učí hrát u p. Peši 16 dětí, z toho 7 chlapců.

Komorní sbor nastupoval jako předposlední a děvčata zazpívala tři skladby. Jsou to děvčata, která už základní školu opustila, ale věnují se zpěvu dál. Desetiletý sbor je doplněn nejlepšími z těch mladších, náročnost stoupá, proto i výběr je přísnější. Členkami komorního sboru jsou: M. a E. Suchánková, I. Minaříková, J. Průdková, B. Straková, E. Kocmanová, M. Zachová, to jsou ty starší, Gabrielová, Krmíčková, Foukalová, to jsou ty mladší.

Celý hudební večer ukončily "Zpěváčky" a to třemi písněmi. Doprovod na piáno hrála p. učitelka Pařízková z Podivína. V jedné písni zpívá sólo čistým hláskem Marie Krmíčková, snad nám někdy v Rakvicích vyrostetalent, který se bude hudbě věnovat profesionálně a proslaví svou rodnou obec v širém světě. Výsledky se přece jen dostávají.

Na soutěži zpěváků "Podluží" v Tvrdomicích získaly první cenu za dvojpěv dvě Rakvičanky, dvě bývalé žákyně p. Peši, a to Hana Matějková, roz. Straková a Renata Jedličková, roz. Švarcová. Renta získala prvenství i v sólovém zpěvu. Gratulujeme.

Pro každou vesnici je hudební škola přínosem. Děti mají možnost získat více poznání o hudbě, než jakou jim může dát základní škola, je zde důležitá výplň volného času, zvyk pohybu v jiném prostředí, vystupování před lidmi, zodpovědný přístup ke kolektivu a radost z dosažených výsledků. Když se dál budeme zajímat o dění kolem hudební školy, zjistíme, že děti nejen že hrají a zpívají, ale také pořádají zájezdy do divadla. Letos byly ve státním divadle v Brně na dvou představeních - "Modrý pták" a "Babička". Pořádají i sportovní akce a různé výlety. Měly letos i svůj vlastní ples, který se vydařil po všech stránkách. Organizace byla perfektní. Málem bych zapomněl na koncerty. Ty v Rakvicích jsou pro nás samozřejmé, ale děti zajíždějí i do jiných měst naší vlasti, dokonce několikrát vystupovaly i v zahraničí. Od nového roku měly koncert v Mokré u Sokolova, dva koncerty v Hustopečích a v Rožnově pod Radhoštěm.

Rodiče dětí pomáhají kde se dá a ve vesnici je cítit činnost p. Peši, rodičů a dětí. Možná by bylo ku prospěchu všech, rozvinou spolupráci základní a hudební školy a využít těchto dětských schopností při různých slavnostech školních. Jde přece o děti, ale to je věc ředitele a rodičů.

Teď se hudební škola bude stěhovat z horní školy do školy národní. Slíbila pomoc i obec, jde o zkulturnění bývalé třídy, jistě pomohou zase rodiče a možná se najde i nějaký podnikatel a přispěje na tolik potřebný gramofón, záclony, závěsy, aby děti u nás v Rakvicích mohly dělat dál co je baví, co mají rády, vždyť hudba je jeden ze základních hodnot, které člověka utváří, posilují, rozvíjí jeho duševní stránku po celý jeho život, formuje jeho pohled na práci, na lidi a s dalším vzděláním rozšiřuje celkový pohled na život, na svět.

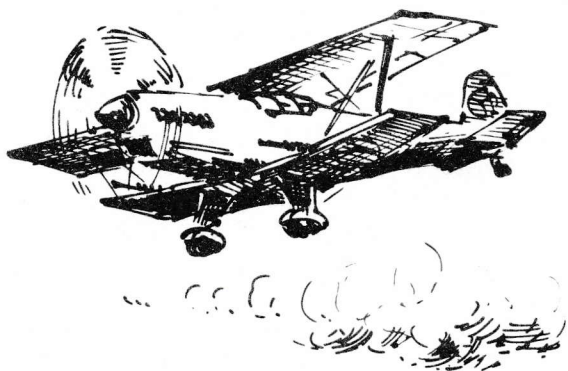
Zdeněk Pohl

PRSTÝNEK

Když začala Jarmila slečnovatět, zhlížet se v zrcadle a myslet více na parádu než dřív, dostala od babičky Kristýny nádherný dar. Byl to zlatý prsten a moc se jí líbil. Stále ho nosila a byla ráda, že má po babičce tak krásnou památku. Vzala si ho na procházku i o vánočních svátcích, aby se s ním mohla kamarádkám pochlubit a věřila, že jí snad i přenese štěstí...

... A tehdy se poprvé blíže poznali. On byl voják, měl parádní uniformu a pro mimořádný talent byl dokonce již před rokem přijat na Pilotní školu v Prostějově. Kamarádi mu záviděli a rodiče na něho byli viditelně pyšní. Být letcem, znamenalo patřit k elitě naší armády, která byla kvalitně vycvičena, zvláště s ohledem k narůstajícímu nebezpečí ze strany Německa. Psal se totiž rok 1937.

Ale na to Jarmila nemyslela. Jí stačilo, že se jí chlapec líbil a že k ní byl milý a pozorný.

"Máš krásný prstýnek", řekl jí, když si ji dlouhou chvíli celou pečlivě prohlížel. "Mohla bys mně ho půjčit, prosím tě?" "Proč ne, Klimo", odpověděla ona. "Ale jenom půjčit, protože ho mám od babičky."

Vzal prsten do ruky, prohlížel si ho a zkoušel nasadit. Jenže prstýnek z prstu 17 letého děvčete se na prsteníček 21 letého vojáka nevešel. Nasadil si ho stěží na malíček levé ruky. Tak se spolu bavili celý večer, a když se loučili, chtěla prsten zpátky. Vždyť - co by řekla babičce.

"Nejde sundat", řekl Klima, "ale neboj se, až přijedu o velikonocích na dovolenou, tak ti ho vrátím a navíc ti přivezu ještě jeden prsten ode mě", a spiklenecky na ni mrkl. "Tak dobře", svolila po chvíli a už myslela na to, jak to milostné tajemství před babičkou utají. A tak se i rozloučili. Oba se rozcházeli pod dojmem vzniklé první lásky a Klima navíc i se zlatou zástavou. Pro Jarmilu to byly dosud nejkrásnější vánoce, jejichž poezie byla umocněna těmi nejkrásnějšími lidskými city.

... Čas do velikonoc se vlekl a nepomohlo ani to, že Klima napsal Jarmile několik pěkných dopisů. Pak přišlo jaro a Jarmila musela pomáhat rodičům při polních pracích. Aspoň jí to více ubíhalo. 24. března se vydala s rodiči sadit brambory...

Když se vraceli z pole, byl v celé dědině jakýsi podivný rozruch. Lidé vybíhali z domů a jeden druhému něco

naléhavě vysvětlovali a mávali rukama. Kdosi křičel: "Víte, co se stalo ... Klement Průdek se zabil..., prý při srážce letounů u Bedihoště..."

Jarmilin svět růžových brýlí a nadějí se zhroutil. Nemohla uvěřit, že sen její první lásky se tak rychle rozplynul. A jako každý člověk, který je postižen tragédií, začala uvažovat o pomíjivosti lidského osudu a štěstí. Tak rychle jí štěstí zazářilo jako meteor na obloze a stačila vteřina a bylo navždy pryč.

"Ach, Bože, a co můj prsten", pomyslela si v té chvíli, ale rychle tu myšlenku zavrhl, protože ve chvíli neštěstí se jí zdála podružná. Za bezesných a proplakaných nocí si stále kladla otázku: "Proč to postihlo právě mě, vždyť jsem nikomu neublížila. To je přece nespravedlivé."

Jejího milého připravili na vojné o život a možná mu vzali i její prsten. Chvilími se zlobila na celý ten nespravedlivý svět. A stále více v ní uzrávala touha, že musí Klimu ještě naposledy uvidět. Když se v den pohřbu dověděla, že je vystaven v otevřené rakvi, přemluvila kamarádku a šla se na něho podívat. Něco jí tam táhlo, prostě musela...

Její chlapec ležel na katafalku ve slavnostní vojenské uniformě a na malíčku levé ruky mu zářil její zlatý prsten. Trhla s sebou a se slzami v očích ustoupila stranou. Cítila, že by nebylo vhodné sundávat mrtvému prsten z ruky a v té chvíli ho oželesla. "Jen ať zůstane s Klimou jako jediný svědek naší lásky, kterou tragédie tak brzy převala", pomyslela si.

Na pohřbu Klimy se sešla celá dědina a kamarádi z pilotní školy zajišťovali vojenskou organizaci a průběh pohřbu. Jarmila šla v průvodu jakoby duchem nepřítomná. Celý pohřeb prožívala jako hrozný sen. Téměř nevnímala, když vojáci při hymně vystřelili salvy z pušek a slíbili, že splní vojenskou přísahu i za mrtvého kamaráda.

Procitla teprve, když se k ní po pohřbu prodrál jeden z vojáků a otázal se: "Vyjstete Jarmila Srbová?" A hned dodal: "Já jsem Franta Tuček a s Klimou jsme kamarádili. Hodně o vás mluvil, po večerech vám psával na slavníku dopisy a měl vás moc rád." Pak se rozloučil a spěchal za odjíždějícími vojáky. Po čase poslal i pohlednici s adresou, kde uvedl i svoji hodnost desátníka. Pak už zůstala Jarmila se svým smutkem sama.

Lidský úděl a osud ji přinutily bolest překonat a jít dál. Za pět let po tragedii se Jarmila vdala a s manželem vychovali tři děti. Prožila vcelku šťastný život a příběh její první lásky by zůstal zapomenut jako všechny podobné příběhy...

Jenže - otec Klementa si až do své smrti vyčítal, že synovi přihlášku do pilotní školy podepsal. "Kdybych to neudělal, mohl chlapec žít", vyčítal si neustále. Když po čtvrtstoletí zemřel a byl otevřen Klimův hrob, vzpomněla si Jarmila na svůj prsten. Se vším se svěřila tetičce Prudíkové - hrobařce. Přesně jí prsten popsala a prosila ji, aby se synem opatrně odkrývali kostru, aby se prsten v hlině neztratil.

Všechno uvedla přesně, jen jedno nesouhlasilo. Prsten byl nakonec nalezen na pravé straně, ačkoliv ona uváděla malíček levé ruky. Ale i to se vysvětlilo. Ocitl se tam proto, že mrtvému v rakvi zkřížili ruce a tím se prsten dostal na druhou stranu. Tetička Prudíková hned ten večer po nálezů prstenu přišla za Jarmilou a vrátila jí ho s těmito slovy: "Jarmilo, po 25 letech ti vracím tvůj prsten. Přeji ti, aby ti v dalším životě přinesl štěstí."

Jarmila předala prsten nejdříve nejmladší dceři - Jarmile, a když jí byl už malý, předala ho své vnučce Dáše, která žije v Břeclavi a dodnes prstýnek nosí.

Je 24. březen 1994. Právě dnes uplynulo od tragedie 56 let a já sedím naproti už téměř 74 leté paní Jarmile a vzpomínáme, co dobrého a zlého jí osud přinesl. Laskavě mně dovolila zachytit její příběh i s mým ujištěním, že setak děje proto, abychom se v dědině lépe znali a více si pomáhali při svých bolestech a trápení.

...Stmívá se na rakvický hřbitov padá soumrak. V okolí však už vládne jaro. V Koziperkách kvetou mandloně a příroda se nedočkavě probouzí k životu.

"Hrdliččin zve ku lásce hlas" a volá do daleka:
"Hyunku ... Klemente ... Jarmilo!"

Rost'a Obhlídal

ZE VZPOMÍNKOVÉHO KALENDÁŘE POTRESTANÝ ROUHAČ

Martin Tureček, chalupník z Rakvic, č. 337, byl člověk bohaprázdny. Do kostela nechodil, o velikonočním čase svaté svátosti nepřijímal. Neděle a svátky nesvětil. O nedělích obvykle zhotovoval hospodářské nářadí. 20. února 1899 zašel si do krčmy Josefa Wojty č. 189 a tím v přítomnosti několika mužských pronesl hrozné rouhání o panenství Matky Boží a sv. Josefa. Byl udán zemskému soudu v Brně, kdež byl odsouzen na 6 týdnů do vězení. Dříve než byl odsouzen, přišel, protože měl strach před odsouzením k níže podepsanému a prosil o vysvědčení polehčující, předstíraje, že není tak zlý a že byl opilý, když rouhání o božské rodině pronesl. Dole podepsaný mu pravil, že mu takové vysvědčení nemůže dát, jelikož ho soud nežádá, ale radil mu, že není-li tak zlý, aby to také ukázal, aby šel ke svaté zpovědi, z rouhání se vyznal a před obrazem Matky Boží Panny Marie se pomodlil, aby tak pohoršení napravil a lidé se přesvědčili, že skutečně není tak zlým. Tureček neuposlechl a neučinil to. Nastoupil trest ve vězení a již tam ho stihl první trest, který mu mohl býti výstrahou, aby se polepšil. Bylo mu uloženo, aby pomáhal zedníkům při stavbě.

Připínal a odepínal putny, které s maltou vytahovali vzhůru na lešení. Při vytahování se putna odepjala, spadla mu na hlavu a těžce poranila. Byl dán na tři týdny do nemocnice. Odpykal si trest a přišel domů. Dne 23. srpna 1899 byl najat od Jana Křivánka z č. 23 ku mláčením obilí. Navečer byl domlatek. Byla dána nějaká zavdaná. Tureček pil, pil a jelikož špatný byl na nohy, seděl. Náhle se zdvihl, nikdo netušil kam jde. Šoural se při svitu měsíce kolem studny a spadl do ní. Když ho vytáhli, bručel prý, proč ho tam nenechali. Měl malou odřeninu na týlu.

Po dvou dnech v neděli 27. srpna pojedl něco a vypil půl litru vína s vodou: "To se mi bude spát!" Zdřímil si a už se neprobudil, dříme věčně. Zemřel bez zaopatření svatými svátostmi.

Byla jeho smrt následkem svátosti nahodilá, či byl to trest Boží?

Soud náleží Bohu, nám nesluší souditi nikoho.

Poznamenáno 5. září 1899 ne na odsouzení Martina Turečka, ale pro výstrahu.

Jakub Kubíček, farář

RAKVICKÉ POSTAVY, POSTAVIČKY, FIGURKY

Holič Lojza Fuciman

Pod tímto pojmenováním ho znaly celé Rakvice a ve službách veřejnosti předběhl daleko svoji dobu, protože mnoha rodinám dělal dvorního holiče a se svou pověstnou aktovkou, kolem a hnědým širákm objížděl celou obec.

Jako děcka jsme se jeho ruční mašinky báli a kdykoliv se na ulici ozvalo: "Děcka dom, pantáta vás ostříhají", táhli jsme s brečným k domovu. A mistr Fuciman pro nás byli vážený pantáta. Když jsme povyrostli do školních let, už jsme se ho nebáli, ale těšili jsme se na jeho povídání a že zas bude veselo. Nejlepší to bylo, když k nám přijeli pantáta na poslední štaci. To jsme mohli očekávat, že se zdrží déle a že nebude spěchat.

Jednou jsme měli zrovna po zabíjačce a tu on měl moc rád. Zasedl si na delší dobu a labužnický si pochutnával. Pochválil tlačenku, jitrnice i jelita a zakončil škvarkama. Tučné jídlo si vyžadovalo pořádného zapití a já jsem byl ustanoven pantátovi nalévat. Nevím, co mně to napadlo, ale po každé skleničce jsem na okraji novin uděla čárku, jako to dělají číšníci v hospodě. Po několika hodinách se mistr zvedl i kodchodu, ale kolo před sebou valili, jako by smykovali pole. Po několika pádech přece jen zjistili, že to nasednout nepůjde. Otec za ním překvapeně volal: "Lojzo, co blbneš, vždyť nic nevypils." "Áno, tati", vpadl jsem do toho já "pantáta vypili 15 hořčicových". Samozřejmě, že se to rozkřiklo po dědině a pantáta to sám dávali k lepšímu. Vždycky dodali: "Chlapci, u Jakuba si při pití dávejte pozor, protože ten jeho kluk, potvora, dělá čárky." A klidně i povyprávěli jak se tenkrát se silniční vyrážkou dostali domů.

Když bylo Jakuba, už předem jsme věděli, že budít nás budou pantáta Fuciman. Sesvítáním se ozval buchot na vrata a hned na to vstoupili pantáta, popřáli oslavenci a vložili mu do postele omašlené demizón. A při odchodu ledabyle prohodili: "A Jakube, kdybys nevěděl co s rukama, tak o 10. hod. už je u karbovně velká žízeň. To už bylo v době, kdy dělali v JZD u zedníků a na první kravíny a vepřiny míchali ručně maltu. Taková dřina by bez pivního silnějšího pohonu ani nešla. Co ti chlapi se tenkrát nadřeli a není divu, že si stále vymýšleli různé srandy, aby to vůbec vydrželi. (Do balónků se tenkrát ještě nedýchalo.)

Strýc Fuciman se stali pověstnou osobou, u které se sběhly všechny příběhy a taškařice a oni je náležitě komentovali. Stačilo, aby si skupina zedníků připravila psí hostinu a už dostala název firma Psotechna. Skupina, která si "natrvalo vypůjčila" družstevní pytle, dostala název Pytlotechna. Když se blížily volby v JZD, strýc Fuciman předložili opoziční kandidátku. Samozřejmě, že to byla švejkovina.

Za předsedu JZD byl navržen Zdeněk Průdek, řečený Správec, který trávil většinu času v hospodě u Mazánků. Strýc Osika - řečený Jagoš, který se živil vším, co nebylo na katastru přivázaný, byl navržen za hlavního skladníka. Laďa Vranovský, kterého museli do práce budít, byl pohotově navržen za předsedu komise pracovní iniciativy. Skutečný kandidát na předsedu - Franta Režný, byl navržen na vrátného. A v podobném duchu byla celá kandidátka.

Posměváčků bylo na světě vždycky dost, ale strýc Fuciman si uměli dělat srandu nejen z celé dědiny, ale hlavně i sám ze sebe. Známý je případ, když ho správce na Trkmanci chytí při trhání tabáku. Z toho hrozila pokuta a velká ostuda.

Ale kdepak na strýca Fucimana. "Já trhám jen ty spodní listy," říkali správce "a uznejte, že to tej řepě přece nevadí". Správce se řehal, že ten starej trouba nepozná řepu od tabáku a poslal ho domů. A Fuciman se řehal až do Rakvic, jak správce napálili. Měch tabáku byl doma a bez pokuty.

Známý je i případ, když strýc v ovíněném rozpoložení zasadili sousedovi turkyň do herťeplí. Když jeli po čase kontrolovat jak se kukuřice řádkuje, zjistili, že na vlastním poli bylo ostí po kolena a u souseda se v bramborách řádkoval kukuřičný slalom. Každý by to utajil a honem napravoval chybu, ale strýc Fuciman o svém počínání nejdřív složili básničku. Začínala: "Jede Lojza na kole, sadit turkyň na pole"... Moc mě mrzí, že víc jsem si nezapamatoval, ale to vím, že při jejím přednesu se chlapi v holírně váleli smíchy.

Když přišel k zedníkům nový učeň, vytrpěl si všechna mučednická muka. Vzpomínám si na dvě příhody Janka z Bílovce a jak to strýc Fuciman mistrně seřáli. Při práci najednou vzali kolo a jeli směrem k dědině. "Lojzo, kde jedeš", volají na něho zedníci. "Ke Káňovi do textilu pro ten vágris, šak jste říkali, že ho potřebujete", říká on na to. "A proč nejede Janek, vždyť ty bys to vzal určitě přes hospodu."

A Janek počtěn takovou důvěrou vyrazil pro vágris. "A nezapomeň vzít potvrzení, jinak nám to Jilčík neproplatí", volali za ním zedníci.

"Chlapče, to bude nějaký apríl", řekl na Jankovo přání pan Káňa a smál se, až mu brýle poskakovaly. Janek si odplůval až ke kravínom a umiňoval si, že se už nikdy nacytat nenechá. Za pár dní si vzal jeden den dovolenou na vánoční nákupy. Když přišel do práce, zedníci si ho na oko nevšímalí a hádali se mezi sebou. "Jak je to možný, že já, kterež chodím do práce denně, mám jenom 1500 korun a tys dostal 2000 korun", křičel Fuciman na Jožku Krčku. A ostřítní taky nespokojeně házeli různými částkami. "O co se hádáte, chlapi", ptal se nedočkavě Janek. "Ále, včera dávali vánoční přídavky a rozhádali celý družstvo. Raději mohli dát všem stejně a byl by pokoj. A kolik dostals ty, Janku", ptali se ho.

Janek měl dovolenou a tak honem vzal kolo a letěl do kanceláře. "Pane Jilčík, já si idu pro to vánoční", pronesl Janek svou žádost ekonomovi. Ten měl zrovna práce nad hlavu s uzávěrkou, vyhnal ho a pokládal Janka za bláznivý zjevení. Tenkrát na příští schůzi dokonce přednesl připomínku, zda zedníci nemají co na práci, že vymýšlejí samé voloviny.

Když teď po létech vzpomínám na tu dobu, myslím si, že lidé se více nadřeli, měli malé platy, ale uměli se bavit, byli veselí a bylo mezi nimi více lidskosti.

Je obtížné popisovat figurky a osobnosti rakvického života, protože každý je vidíme svými očima. Odpusťte mně pro to moje subjektivní vidění a snažte si i o panu Fucimanovi vytvořit obrázek svůj. Já jsem ho měl jako člověka a lidového humoristu moc rád ...

Rost'a Obhlídal

Vážení spoluobčané

Velmi rád bych Vás chtěl seznámit se stavem Sboru dobrovolných hasičů u nás v Rakvicích. Jistě všichni víme, že všechny bývalé organizace NF prošly mnoha změnami, ať změnou činnosti, změnou názvu nebo některé úplně zanikly. Touto změnou prošel i náš sbor. Dříve název "Svaz požární ochrany", dnes "Sbor dobrovolných hasičů". Dále to je změna v řídicím a zabezpečovacím systému. Plnou odpovědnost převzal obecní úřad, hlavně pak finanční nákup pohonných hmot, výzbroje a výstroje, zabezpečení financí na ruční hasicí přístroje pro ZŠ, MŠ, knihovnu a kino, kde provádíme pravidelné preventivní prohlídky. Preventivní prohlídky rodinných domků se tak jako dříve neprovádějí.

Občan, který bude mít zájem, aby u něj tato preventivní prohlídka byla provedena, může nahlásit na obecním úřadě a prohlídková skupina SDH tuto provede proti finanční úhradě. Jistě teď řeknete, proč dělat preventivní prohlídky, když v Rakvicích nehoří. Máte pravdu, ale přece jenom! Víme, že je mnoho drobných požárů, o kterých se nehovoří a zatím jsou nebezpečné, jsou veřejným tajemstvím. Ovšem jak říká staré přísloví: "Tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu .....". Proto také naše činnost má trochu jiný charakter. Zaměřuje se na školení a výcvik i když máme i tady velké rezervy. Zúčastňujeme se různých soutěží a cvičení, které nám napomáhají ke zkvalitnění naší práce. Nemalou pozornost věnujeme technice, kterou udržujeme ve stálé pohotovosti. Máme ovšem problém s cisternovou stříkačkou, který v současné době řešíme.

Rovněž činnost s mládeží se nám nedaří tak, jak bychom si přáli. V roce 1992 jsme měli družstvo žáků, které bylo celkem úspěšné, ale díky některým rodičům, kteří tuto činnost svým dětem nedovolili dále rozvíjet, se tento kolektiv rozpadl. Přiznávám ovšem i fakt, že nemalým problémem v naší činnosti je stále finanční záležitost. Možná by stálo za úvahy Vaší strany, soukromých podnikatelů, zemědělců ZD a možná i podniku v naší obci, aby pomohli. Požární ochrana není totiž záležitostí jenom několika lidí, ale nás všech.

Při této příležitosti bych velmi rád připomněl, že nám probíhá senoseč a přede dveřmi máme žně a tím vlastně začíná nebezpečí požárů, ať už samotnou technologií činnosti, dětské požáry, kuřáci, nedbalost a neopatrnost. Proto Vás všechny prosíme, dbejte abyste nezavdali příčinu k požáru a pokud již k němu dojde, snažte se jej uhasit nebo okamžitě zavolejte pomoc, jak to ukládá nejen zákon, ale i lidská povinnost. Velmi rád bych využil této příležitosti a požádal Vás, abyste věnovali pozornost hydrantům, které jsou před rodinnými domky v mnoha případech zasypány různým materiálem nebo neoznačeny. Pokuste se tyto nedostatky odstranit nebo ohlásit na obecním úřadě.

Věřím, že tato náročná práce se nám společnými silami podaří a náš majetek a hodnoty uchráníme.

Jménem všech rakvicích hasičů bych Vám všem popřál hodně úspěchů ve Vaší práci a hlavně bez požárů.

Za sbor dobrovolných hasičů
Jaroslav Konečný

Ze života školy

Další školní rok pomalu končí a my jen vzpomínáme na září minulého roku a na obavy s dlouhého roku. Ať už chceme nebo ne, školní rok 1993-94 je za námi. Žáci 8. tříd se rozutekli, na jejich místa přicházejí nové generace v podobě prvních tříd. I učitelé se střídají (nemluvě o učitelích, které škola zaměstnává na jednu nohu). S pedagogy je velký problém, škola nemůže díky této skutečnosti provozovat předměty, o které je zájem.

Současně s přístavbou školy se zlepšil vzhled vyučujícího komplexu k modernějšímu. V příštím roce se očekávají změny uvnitř školy. Také cesta (zkratka) vedoucí ke škole, která je ve stavbě, dokazuje, že škola tu není jen tak.

Problémů je tu dost, a proto je dobré vědět co si myslí ti, o které jde, hlavně tedy o žáky. Diskutuje se tu rušně. Na přání školy jsme založili školní časopis, který alespoň to nejvíce pálivě uveřejňuje.

Někteří žáci nemají odvahu promluvit o tom, co by zlepšili. Naopak jsou tu i tací, kteří odvahu mají a tvrdě vrtají skrz školu. Právě takové žáky máme v našem školním časopise. Je jen škoda, že dvojnásobná konkurence se po prvních číslech vzdala. Škoda, mohli jsme se prát o senazace. Nicméně na druhou stranu máme výhodu, že se nám nikdo neplete pod nohama a že v popředí jsme jen my. Záleží ovšem i na učitelích, má-li chuť pustit se s námi do konverzace. Někteří jsou stydliví i na fotografování, jiní nám zase poskytují informace i čas jako bychom byli z New York Timesu.

My teď odcházíme, ale pokračovat budou jiní (určitě na nátlak školy).

školní časopis ŠP|ZMEN
Dušan Jilčík

Za Besedou se sportuje

Ten, kdo chodí kolem dvora rakvické sokolovny si jistě všiml, že v prostorách dvora je několikrát týdně živo. A co se tam děje? Dalo se tu dohromady několik sportu chtivých obyvatel naší obce a hrávají tu volejbal. Upravené a "nalajnované" hřiště na volejbal, napnutá síť a na hřišti nebo ještě i kolem něj 10, 12 nebo více hry chtivých lidí. Takže nejen dvakrát do roka hody, ale podstatně častěji využívaný prostor sokolského dvora.

Nelze než těmto nadšencům popřát, aby jim chuť do sportu vydržela co nejdéle a aby jich bylo v naší obci stále víc.

Pavel Suchánek

Výměna generací začala

V letošní sezoně došlo v mužstvu mužů Sokola Rakvice oddílu košíkové k několika změnám v kádru. V průběhu soutěže okresního přeboru přestalo pravidelně hrát několik starších hráčů našeho týmu. Postupně byli nahrazováni hráči podstatně mladšími, i když samozřejmě méně zkušenými. Nezkušenost se logicky projevila na výsledcích mužstva a tím i na postavení v tabulce. Přesto lze uplynulou sezonu hodnotit jako úspěšnou. A to jak díky přílivu mladé krve, tak postupně se zlepšujícími výkony. S přibývajícimi utkáními se budou jistě lepší i výsledky.

Pro příští sezonu lze proto počítat s tím, že se v mužstvu bude snoubit zkušenost starších hráčů a elán a bojovnost mladých. V kádru pro příští rok tedy budou kromě starých kozáků tito mladí hráči: Libor Pohanka, Miloš Pohanka, Libor Rampáček, David Foldyna, Honza Suchánek, Martin Suchánek.

Vzhledem k tomu, že se ještě stále poctivě každou středu trénuje a po prázdninách začneme hned první středu trénovat znovu, věříme, že se výsledky již v příští sezoně projeví.

Pavel Suchánek

Pochvala a dík

Konečně jsme se i my na Vinařské ulici dočkali krásné silnice a chodníků. Tyto práce provedl EKOINGSTAV Brno. Skupina pracovníků provedla za necelé dva měsíce kus poctivé práce.

Po jejich ukončení nebylo opravdu co uklízet. I ty, dá se říci maličkosti, u domu vzorně upravili a vše po nich zůstalo v pořádku, což nebývá při takových akcích zvykem. Za to jim všichni občané z Vinařské ulice moc děkují a můžeme si jen přát, aby takových pracovníků bylo stále více. Poděkování patří také panu starostovi Františku Zachovi, který měl s touto akcí také nemalé starosti. Ted' se snad přestane říkat, to je nejškaradší ulice v Rakvicích. K celé spokojenosti nám chybí už jen plyn, na který jsme tak dlouho čekali.

Ted' se nám několikánásobně prodražil plyn, pan Jaroslav Blažek, plynař, s prací již začal. Ted' věříme, že pan starosta slovo dodrží a letos budeme plynem topit. Ulice je ted' se zahrádkami opravdu pěkná. Pořádek je ted' i za staveními, takže záleží jen na nás všech, aby to tak bylo napořád.

Ludmila Schmuková

Ředitelství mateřské školy děkuje manželům Neuvirtovým za sponzorskou částku 4000 Kč.

Tyto peníze budou využity na pořízení herních objektů na školní dvůr. Firma MARKO Praha potvrdila dodávku na září letošního roku.

J. Mikuličová

Společenská kronika

Sňatek uzavřeli:

Dušan Létal - Dana Latýnová (Zaječí)
 Radek Vajbar - Gabriela Hrabalová (Rakvice)
 Radek Petrucha - Jolana Juřenová (Břeclav-Přítulky)
 Michal Knebl - Petra Mazůrková (Hustopeče-Zaječí)
 Pavel Mendl - Pavlína Suchyňová (Ladná-Rakvice)
 Petr Hudec - Bohdana Puzrllová (Zaječí-Znojmo)
 František Pleskač - Simona Kubová (Zaječí)

Život je krásný a radostný pro toho, kdo může mít někoho rád.

Narozené děti:

Vejrostová Monika
 Doležal Lukáš
 Kadlec Ladislav
 Střelcová Zuzana

Rodičům dětí srdečně blahopřejeme.

Zemřeli:

Vajbar Věnek ve věku 48 let
 Bízová Růžena 83 let

Už žádné slunce, žádné světlo ...

Ztratili se jako rosa na květu ...

Již 58 let tomu bylo 26. května, kdy jsme vzpomínali 31 dětí utonulých v řece Dyji při školním výletě.

Tak jako každým rokem i letos byla sloužena mše svatá a položeny květy ke společnému pomníku na hřbitově. Toto místo u společných hrobů utonulých dětí je často navštěvováno i lidmi z jiných oblastí, kteří při zájezdu do našeho kraje se neopomenou zastavit na rakvickém hřbitově. Lidé nezapomínají.

Darmovzalová

Ohlasy Zpravodaje

Příjemně nás překvapil zájem našich čtenářů o stromy a zeleň. K článku "Památne stromy" jsme dostali mnohá doplnění. Především - ročník 1932 je hrdý na to, že v roce 1945 zasadil pod vedením říd. uč. Jersoně památnou lípu Svobody, která dodnes roste před měšťankou. Před školou roste i vzácná Catalpa, která má původ v Americe. Z Ameriky pochází i akáty, které jsou dnes pro nás nepříjemným plevelem, ale jejich dřevo je hodnotné na topora a sudy. Je chvályhodné, že stromy u školy byly uchráněny i při výstavbě haly, při čemž byla používána těžká technika. Když se chce, jde to nejen ve Finsku.

Byli jsme upozorněni, že ozeleňování Rakvic břízkami probíhalo i za starosty Františka Herzána.

Svůj podíl na rakvické zeleni mají i myslivci a rybáři.

U nádraží dodává obci svůj ráz i řada "Krmíčkových topolů". Na dvoře mají i mohutný platan - asi jediný v obci.

Čtenáři s porozuměním přijali životní příběh pana Dostála a upozornili nás, že kromě dvou synů vychoval i dceru Boženu, která se provdala za rakvického rodáka Jožku Krůzu a žije nyní v Ostravě.

Z historických článků o škoství se nám jako nejdůležitější jevílo to, že JUDr. Režný jako první objevil a zdůraznil úlohu učitele Pavla Čecháka při výchově našich obrozenců a buditelů - Kornýšla, Průdka a dalších pokrokových sedláků.

Naše čtenáře jistě bude zajímat hodnocení našeho zpravodaje z pera novinářů profesionálního tisku. V týdeníku MORAVSKÝ JIH se o našem zpravodaji píše:

RAKVIČANÉ NA SLOVIČKO

Těmito slovy učitele Rostislava Obhlídala začíná každý úvodník občasníku Rakvický zpravodaj, jednoho z nejlepších v širokém okolí. Vychází od roku 1987 několikrát do roka ve velkém formátu v rozsahu až 22 stran. V nákladu 500 výtisků ho vydává Obecní rada v Rakvicích. Kromě kaleidoskopu aktuálních informací nechybí v žádném čísle historický článek JUDr. Huberta Režného, zajímavá povídka v nářečí Zdeňka Pohla, výstižné kresby nynějšího starosty Františka Zacha, články místních učitelů, představitelů sportu a kultury i zárodoky polemik. Rakvický zpravodaj je dílem kolektivu autorů, pečlivě připravený a stává se velkým příspěvkem k poznání regionální historie a dneška.

redakční rada

